

Commissie Economische
Zaken

Aan de staatssecretaris van Economische
Zaken

Plaats en datum: Den Haag, 7 februari 2013
Betreft: Resterende vragen algemeen overleg Voedsel en voedselprijzen
Ons kenmerk: 2013Z02501/2013D05186

De vaste commissie voor Economische Zaken heeft op 6 februari jl. met u een algemeen overleg Voedsel en voedselprijzen gevoerd.

Van dit algemeen overleg is de eerste termijn afgerond. Na afloop hiervan is besloten te inventariseren welke vragen door u nog niet zijn beantwoord. Hieronder treft u deze vragen aan. U wordt verzocht de beantwoording van deze vragen ruim voor de eerstvolgende procedurevergadering op 26 februari a.s., doch uiterlijk woensdag 20 februari a.s. naar de Kamer te sturen.

Tijdens de procedurevergadering op 26 februari a.s. zal besloten worden over de voortgang van dit algemeen overleg.

Vragen van de fractie van de PvdA

- Graag een appreciatie van de staatssecretaris over het feit dat de AH wel adverteert met 'blozende boeren' in hun winkels, maar toch de prijs met 2% kort;
- Bij de monitor duurzaam voedsel staat dat onder duurzaamheid dat we hier rekening houden met milieu, dierwelzijn en sociale aspecten die verder gaan dan de wettelijke. Daarmee zegt het rapport dat de wettelijke kaders blijkbaar niet duurzaam genoeg zijn. Kunt u aangeven op welk front dat dan knelt;
- Er is gevraagd om een brief met op een rijtje de stappen die u zet om de positie van de primaire producent te verbeteren (richting NMA oa). Daar bent u via de band van de fractie van de SGP op terug gekomen, maar niet is vernomen dat de Kamer die te zetten stappen nu op papier krijgt. Dus ook daar graag een reactie op.

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.ez@tweedekamer.nl

Vragen van de fractie van de SP

- Onderschrijft u dat van een financiële instelling met overheidsgeld verwacht mag worden dat zij het geld op een fatsoenlijke, maatschappelijke verantwoorde manier beleggen en dus niet in speculatieve instrumenten als voedselderivaten beleggen of actief aanbieden? Stuur u hierop? Eerder stopte onder andere één van Amerika's grootste pensioenfondsen, het California State Teachers' Retirement System, de Deense bank Nordea en de Deutsche bank al. Pensioenfondsen PNO Media zei op de expert meeting dat het zich had teruggetrokken uit de voedselderivatenbeleggingen omdat die niet winstgevend waren en vanuit dat oogpunt te risicovol waren. Financieel lijkt het makkelijk te kunnen. Onderschrijft u de wenselijkheid van terugtrekken uit voedselderivatenbeleggingen vanwege het risico op hoge voedselprijzen en honger? En bent u bereid dit van financiële instellingen met overheidsgeld te eisen?
- Bent u bereid tot de volgende maatregelen tegen voedselspeculatie:
 - De ESMA krijgt met de herziening van de Markets in Financial Instruments Directive de bevoegdheid om handelsposities te limiteert en zeker niet de beurzen zelf;
 - Geen vluchtwegen of alternatieve arrangementen voor limiteren handelsposities;
 - Laat ook grondstoffenindexfondsen en Exchange Traded Funds, Over the Counter derivatenhandel en High Frequency Trading vallen onder marktmanipulatie en limiteer hun handelsposities.
- Graag een toelichting op uitvoering van de motie van het lid De Lange, Kamerstuk 31 532, nr. 85. Waar pleit de Nederlandse regering specifiek voor in Brussel: voor positielimieten door de ESMA of landelijke positielimieten? In het laatste geval: dit is toch niet conform motie De Lange, waarin om eenzelfde regime als de VS gevraagd wordt? In de VS worden de positielimieten immers niet op het niveau van de staten bepaald, maar door het centrale CFTC.
- Staat u achter het voorzorgprincipe (zoals eerder ook verwoord door de PvdA fractie), bij twijfel niet inhalen, waar het gaat om enerzijds de belangen van speculanten en anderzijds het belang van het voorkomen van honger in de wereld?
- Wilt u inkoopmacht als marktmacht classificeren en aanpakken? Vindt u dat agrariërs meer ruimte moeten kunnen krijgen om zich te organiseren tegenover een veel grotere inkopende partij? Gaat u en de NMA producenten meer ruimte geven om afspraken te maken omtrent duurzaamheid? In Frankrijk bestaat een instituut dat de agrarische prijsvorming en de verdeling van de marges over de keten in de gaten houdt. Nederland heeft ook zo'n instituut hard nodig is. Wilt u de mogelijkheden onderzoeken?
- Graag ook een reactie op de aangehouden motie betreffende de ombudsman. Minister Kamp was positief over een arbiter in zijn brief oneerlijke handelspraktijken.
- De biologische sector denkt in 2025 25% marktaandeel te kunnen bereiken met het juiste stimuleringsbeleid van de overheid. Wilt u met hen overleggen over een ambitieuze groeiagenda en bio-vriendelijk beleid?
- Wat is de ambitie met percentage en jaartal voor het aandeel duurzame voedselconsumptie? Wat is het pro-actieve beleid om dit te bereiken?
- Hoeveel is het geld voor verduurzaming veehouderij afgenomen ten opzichte van 4 jaar geleden? Wat is de doelstelling voor de verduurzaming veehouderij?
- Graag een reactie op de volgende citaten

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.ez@tweedekamer.nl

- “Er wordt 20 keer méér mais of graan verhandeld door financiële spelers dan dat er in werkelijkheid aan mais of graan is. Die zien nooit een korrel mais of graan, maar wedden met zoveel geld dat het de werkelijke prijzen van die gewassen opdrijft. Dat is extreem immoreel.” Aldus de VN bij monde van Olivier de Schutter.
- FAO topman da Silva: “speculatie is inderdaad een belangrijke oorzaak van heftige prijsschommelingen en hoge prijzen.”
- Padraig Walshe, voorzitter van de Europese boerenorganisatie Copa-Cogeca “Prijzen zouden de economische realiteit moeten reflecteren, niet het overschot aan speculatie. Die extremiteiten in de markt, moeten gereguleerd worden.”
- “De toegenomen aanwezigheid van financiële partijen bij de handel in derivaten van agrarische grondstoffen werd onderstreept door een expert van Unilever. Bij het afdekken van risico op de termijnmarkten wordt nu, naast de positiebepaling van commerciële partijen, door Unilever ook gekeken naar de posities van financiële partijen. Iets wat vroeger niet nodig was.”

Vragen van de fractie van de ChristenUnie

- Het sluiten van regionale kringlopen (West-Europa). Het dreigende tekort aan grondstoffen, in het bijzonder fosfaat, en de grootschalige import van soja zijn op termijn niet vol te houden. Het is belangrijk in Europees verband te komen tot een strategie die hierop inspeelt. Bent u dit met mij eens en gaat u stappen ondernemen in deze richting?
- Het punt van eenvoudige en eenduidige informatie voor consumenten (etikettering). Komt dat aan bod in de visie op voedselproductie en –consumptie?

Vragen van de fractie van de SGP

Wat betreft de positie van primaire producenten in de keten zijn de volgende vragen niet beantwoord:

- De voedselketen (LTO, CBL, FNLI) werkt aan een vrijwillige gedragscode voor eerlijke handelspraktijken. Wij willen druk op de ketel. Als de pilot niet van de grond komt of de vrijwillige gedragscode onvoldoende is, moet er een verplichte gedragscode, inclusief ombudsman, komen, zoals in het Verenigd Koninkrijk. Wilt u deze stok achter de deur?
- Er is proactieve inzet nodig op EU-niveau. Naast de GMO-verordening geldt dat ook voor artikel 101 van het EU-verdrag. De leden 1 (invulling zogenaamde ‘inherente beperking’) en 3 bieden ruimte voor afspraken rond verduurzaming, maar dat wordt nog heel terughoudend ingevuld. Ondanks een evenzeer terughoudende Kamerbrief heeft de staatssecretaris echter toegezegd dat ze de Europese Commissie zal vragen dit mee te nemen in haar rapport over mededinging en landbouwbeleid. Kan ervan uitgegaan worden dat ze in Brussel ook op dit punt een duidelijke eigen visie neerlegt en steun zoekt bij andere lidstaten?
- Er is meer ruimte nodig voor uitwisseling van markt- en prijsinformatie en voor markt- en prijsafspraken in crisissituaties. Wat betreft het eerste liggen kostprijzen en productieniveaus van primaire producenten open en bloot, maar is voor primaire producenten de actuele prijsvorming verderop in de keten een black box. Het LEI heeft eerder voorgesteld om via een wettelijk kader duidelijkheid te bieden over de ruimte voor uitwisseling van markt- en prijsinformatie. Wat betreft het tweede kan de

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.ez@tweedekamer.nl

EHEC-crisis genoemd worden en de teleurstellende afwijzing van tijdelijke afspraken.
Wilt u over beide punten in overleg met sectororganisaties en NMa om te kijken wat de mogelijkheden en gewenste ruimte voor samenwerking zijn?

Hoogachtend,

De griffier van de vaste commissie voor Economische Zaken,

M.C.T.M. Franke

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.ez@tweedekamer.nl